

ACTIVITATS DE L'INSTITUT D'ESTUDIS GIRONINS DURANT EL CURS 2021/2022

NARCÍS SOLER MASFERRER

President de l'IEG

En el número 62 dels *Annals* de 2021 vam donar compte de les activitats de l'Institut d'Estudis Gironins des de l'estiu del 2020 fins al del 2021. Aquí esmentarem les que han tingut lloc des de l'estiu de 2021 fins al del 2022, que és quan el volum que teniu a les mans ha estat portat a impremta.

ANNALS LXII DE 2021

El volum LXII dels *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*, que correspon a l'any 2021, va ser publicat el novembre d'aquell mateix any. Es tracta d'un volum miscel·lani, de 728 pàgines. Conté 25 articles de diferents autors que estudien temes que cronològicament van des del segle VI aC fins a l'actualitat i tracten diferents aspectes històrics i culturals de la ciutat de Girona o de les comarques gironines, que comprenen l'arqueologia ibèrica i romana, la numismàtica medieval, el patrimoni i les peces litúrgiques de la seu, els pedrers de Girona, la trajectòria d'un notari empordanès, la d'un canonge erudit, la d'un periodista i la d'un artista bisbalencs, la terrissa i els ollers de Quart, el molins drapers de Banyoles, les esglésies de Sant Miquel de Fluvià i de Sant Pol de Sant Joan de les Abadesses, la pesta bubònica a Girona entre 1650 i 1654, el castell de Montjuïc, l'inventari i l'estudi de la biblioteca del monestir d'Amer i dels papers de la família Pérez-Claras de Girona, uns versos sobre la passió de Crist i uns altres de crítics amb el bisbe Narcís Jubany, l'epidèmia del còlera de 1885 i finalment l'òpera i l'excursionisme i el turisme a Girona a principis del segle XX. Hi hem d'afegir dues necrològiques, la de Domènec Fita i la de Joan Casanovas.

Un cop aparegut el volum va ser repartit entre els socis. Al cap d'uns mesos, el dia 14 de maig de 2022, va ser presentat a Sant Joan de

les Abadesses amb una conferència de Joan Ferrer que completava amb nombroses imatges el seu article sobre l'església de Sant Pol de Sant Joan de les Abadesses publicat en els mateixos *Annals*, en un acte amb un públic interessat i nombrós.

ITINERARIS A SANT FELIU

Aquest curs hem pogut dur a terme els itineraris a la basílica de Sant Feliu de Girona que, des de feia tant de temps, havíem previst i que vam haver d'anar ajornant per la pandèmia de la covid (fig. 1).

Van tenir lloc del febrer al juny de 2022, tots ells, com és natural, dins o al voltant de la basílica. Preveïem molta assistència, com així va ser, de

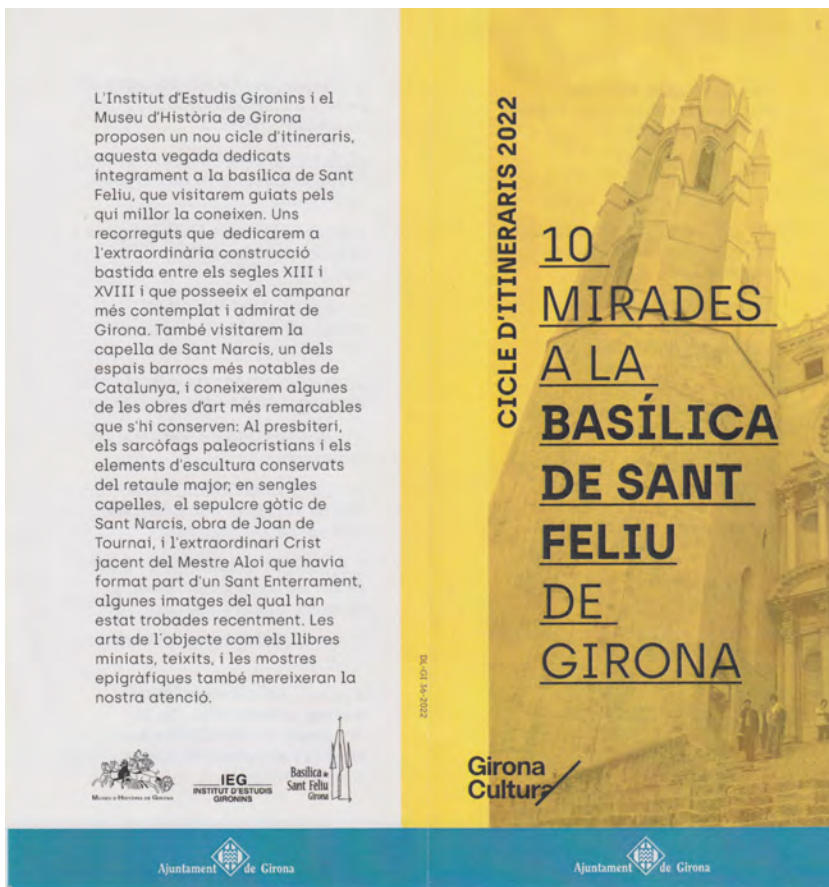

Fig. 1: Una de les cares del fulletó dels itineraris a Sant Feliu.

Fig. 2: L'itinerari o visita dels sarcòfags pagans i paleocristians del presbiteri de Sant Feliu.

tal manera que Brigit Nonó, membre de la junta de l'IEG, va posar a punt la manera que les persones interessades es poguessin inscriure a través de la web de l'Institut. Acabat el temps d'inscripció, rebien un comunicat de si havien obtingut un lloc en l'itinerari o no. El nombre de persones era limitat a 30, i es donava preferència als socis inscrits, que podien anar acompanyats, si s'esqueia, d'una altra persona. Sempre hi va haver la màxima assistència (fig. 2). Volem agrair totes les facilitats donades pel rector de la parròquia de Sant Feliu i pels responsables del patrimoni de la catedral i la basílica.

Els itineraris foren sempre en dissabte, començaven a les 10 de matí, els participants s'aplegaven a la porta del capdamunt de la pujada de Sant Feliu i duraven cosa d'una hora i mitja. Foren els següents:

5 de febrer de 2022: *Sant Feliu amagat: la recerca arqueològica*, per Josep M. Nolla.

19 de febrer: *L'església de Sant Feliu. Arquitectura de combat*, per Pere Freixas.

5 de març: *Els sepulcres paleocristians*, per David Vivó (li hem d'agrair molt especialment que substituís Narcís Amich, que no el va poder fer per malaltia).

- 19 de març: *Sant Narcís, el sepulcre «que ho va canviar tot»*, per Miquel Àngel Fumanal.
- 26 de març: *Història de Sant Feliu escrita sobre pedra*, per Brigit Nonó.
- 2 d'abril: *L'estola de Sant Narcís (i consideracions sobre la ubicació dels sarcòfags del presbiteri)*, per Gerardo Boto.
- 30 d'abril: *La Companyia de Santa Bàrbara, història d'un mausoleu*, per Cristina Ribot.
- 7 de maig: *El campanar de Sant Feliu. De torre de defensa a cloquer*, per Miquel Àngel Chamorro.
- 21 de maig: *El gran retaule major*, per Joan Bosch (aquesta visita s'inicià al Museu d'Art, on s'exposen les taules pintades i elements decoratius procedents d'aquest retaule, per passar al presbiteri de Sant Feliu, on va explicar la part del retaule muntada darrere de l'altar major).
- 4 de juny: *L'escenografia del barroc a Sant Feliu. De la façana a la capella de Sant Narcís i algunes notes més*, per Francesc Miralpeix.

CICLES DE CONFERÈNCIES

L'Institut d'Estudis Gironins, amb el Museu d'Història de la Ciutat i la biblioteca Carles Rahola ha anat organitzant cada any cicles de conferències: 2014/2015, *Carlemany i Girona. Història i llegenda*; 2015/2016, *La Girona de l'antiguitat. De la indigència preromana a l'alta edat mitjana*; 2016/2017, *Joaquim Botet i Sisó, 1846-1917. un home de la Renaixença a Girona*; 2017/2018, *Llegendes de Girona*; 2018/2019, *La pedra de Girona*; 2019-2020, *Caresties, calamitats, adversitats, terratrèmols, pestes, aiguats, setges...*. D'aquest últim no es van poder fer les quatre últimes sessions a causa de la pandèmia de la covid i per la mateixa raó vam haver de retardar el cicle pensat per 2020/2021.

Després del període d'inactivitat forçat per la pandèmia, aquest curs, de forma extraordinària, l'institut –amb les altres entitats– ha aconseguit presentar dos cicles de conferències:

Primer cicle: *La ciutat recuperada. Converses sobre arqueologia urbana recent a Girona*

Finalment vam poder fer a la tardor i l'hivern de 2021 el cicle que havíem previst des de feia temps (fig. 3). Josep Maria Nolla i Maribel Fuertes es van encarregar de seleccionar conferències i conferenciants, tres per a cadascuna d'elles. Maribel Fuertes també es va ocupar del dia a dia i va fer de presentadora i moderadora de cada conferència. Van ser les següents:

Fig. 3: Fulletó del cycle de conferències «La ciutat recuperada» .

Cicle de CONFERÈNCIES 2021

LA CIUTAT RECUPERADA

Converses sobre l'arqueologia urbana recent a Girona

Fa més de dos mil anys que Girona es renova sobre ella mateixa, i les noves ciutats han anat amagant les velles. Les actuacions preventives de l'arqueologia urbana ens permeten ullades a molts aspectes de la Girona d'època romana, medieval i moderna que, al costat dels monuments conservats i visibles, han quedat amagats. Gràcies a l'arqueologia podem veure on i com vivien els gironins del passat, els carrers per on passaven, les cases on habitaven i treballaven i els llocs on eren sepultats.

Aquest cicle de conferències, organitzat per l'Institut d'Estudis Gironins i el Museu d'Història de Girona, amb la col·laboració de la Biblioteca Carles Rahola, vol posar davant dels ulls del seu públic algunes de les mirades al passat de Girona que l'arqueologia urbana ha ofert en els últims anys, seleccionades pels arqueòlegs Josep Maria Nolla i Maribel Fuertes. Veurem restes materials que il·lustren i completen els textos dels nostres arxius, i d'altres que per si soles ajuden a explicar la història desconeguda de Girona.

Ajuntament de Girona IEG INSTITUT D'ESTUDIS GIRONINS GIRONA Girona Cultura Museu d'Història de Girona Biblioteques Públiques de Catalunya

- 5 d'octubre de 2021: *L'arqueologia urbana a la ciutat de Girona. L'equilibri entre la rehabilitació i la protecció del patrimoni*, per Rosa Cànoves, Joaquim Nadal i Miquel Casals.
- 19 d'octubre: *L'antic camí de la ciutat. Els testimonis de la Via Augusta a Girona*, per Anna Augé, Joan Llinàs i Josep Maria Nolla.
- 2 de novembre: *La fortificació a Gerunda. Les darreres intervencions a la muralla de la Força Vella*, per Jordi Sagrera, Àngela González i Maribel Fuertes.
- 9 de novembre. *Els castells de Girona. Els Cardona, els Cabrera i els Montcada: La defensa feudal dels vèrtexs de la Força Vella*, per Josep Maria Nolla, Maribel Fuertes i David Vivó.
- 16 de novembre, *La vila enfront de Girona. L'arqueologia al barri del Mercadal*, per Lluís Palahí, Àngela González i Jordi Sagrera.

- 30 de novembre: *Testimonis de la muralla medieval al raval de l'Areny*, per Jordi Sagrera, Maribel Fuertes i Josep Maria Llorens.
- 14 de desembre: *Els darrers testimonis de la comunitat jueva a Girona: el micvé, la sinagoga de l'est de la Força i la làpida hebraica de la Cort Reial*, per Joel Colomer, Mònica Bouso i Anna Costa.
- 11 de gener de 2022 (era prevista pel 30 de novembre, però una conferenciant no hi podia assistir i es va canviar el dia, cosa que va comportar uns altres canvis de data en les últimes conferències): *L'hospital de Capellans. La necròpolis islàmica i la seqüència completa d'un indret al barri de Sant Pere*, per Maribel Fuertes, Eulàlia Subirà i Dolors Bramon.
- 18 de gener de 2002 (era prevista per l'11 de gener de 2022): *De l'arqueologia a la història I: la documentació escrita en contrast amb l'arqueologia urbana. una aportació imprescindible*, per Xavier Solà, Pere Freixas i Lídia Donat.
- 8 de febrer de 2022 (era prevista pel 18 de gener de 2022): *De l'arqueologia a la història II: Els objectes arqueològics recuperats com a conductors del relat històric*, per Sílvia Planas, Jusèp Boya i Narcís Soler.

Segon cicle: *Ornamenta ecclesiae. El tresor de la Catedral de Girona*

Aquest segon cicle fou organitzat per les mateixes entitats que el primer, més la Catedral de Girona. El motiu del tema fou la remodelació museogràfica recent del Tresor de la Catedral, amb la nova presentació de les peces més emblemàtiques, la majoria de les quals foren explicades en les diferents conferències del cicle, totes elles fetes per reconeguts especialistes en el tema que tractaren (fig. 4). Foren les següents:

- 22 febrer de 2022: *Ornamenta ecclesiae. Art a la Catedral de Girona*, per Pere Freixas.
- 1 de març: *El Tapís de la Creació: L'ordre del caos*, per Joan Piña.
- 8 de març: *Ende, pintora del Beatus de Girona: la cultura figurativa més polièdrica de la miniatura medieval*, per Gerardo Boto.
- 26 d'abril: *Reuniu tresors en el cel. La dimensió litúrgica del Tresor de la Catedral de Girona*, per Marc Sureda. Problemes tècnics no van fer possible aquesta conferència en el dia previst. Fou passada al 14 de juny.
- 3 de maig: *El tresor de l'època comtal a la Catedral de Girona (s. IX – XII): estètica, intercanvis i creacions artístiques*, per Manuel Castiñeiras.
- 10 de maig: *Alguns joiells gòtics de la tresoreria de la seu*, per Joan Domenge.
- 17 de maig: *El Sant Carlemany de Girona, una escultura singular*, per Pere Beseran.

Fig. 4: Fulletó del cicle de conferències «Ornamenta ecclesiae».

Cicle de CONFERÈNCIES 2022

ORNAMENTA ECCLESIAE. El Tresor de la Catedral de Girona

El Tresor de la Catedral de Girona ha estat objecte recentment d'una renovació museogràfica que ha consistit en la millora dels espais i de les condicions ambientals i, singularment, en una reducció dràstica del nombre d'objectes sacres exposats. La intervenció ha suposat alhora el canvi d'emplaçament i una nova presentació del Tapís de la Creació, la peça més rellevant del Tresor. És amb motiu d'aquesta actuació renovadora que el Capítol de la Catedral,

el Museu d'Història de Girona i l'Institut d'Estudis Gironins han coincidit en dedicar a aquest esdeveniment el nou cicle de conferències de 2022 a la biblioteca Carles Rahola. Més enllà de consagrar l'atenció concreta a les peces més remarcables, el programa ha estat confeït amb la intenció de contextualitzar els diversos objectes litúrgics que avui es troben desplaçats dels seus indrets primitius i, consegüentment, desposseïts de la seva funció originària.

Ajuntament de Girona

24 de maig: *Pintures sobre taula i brodats d'època gòtica*, per Rafael Cornudella.

31 de maig: *El retaule de Santa Elena*, per Joan Bosch.

7 de juny: *Colors de llum divina: els vitralls de la Catedral de Girona*, per Miquel Àngel Fumanal.

Les conferències es van fer totes a la sala gran de la biblioteca Carles Rahola en dimarts, a dos quarts de set de la tarda i finalitzaven a les vuit del vespre. Per assistir-hi, calia inscriure's a la web de l'Institut o de la biblioteca i sempre varen comptar amb un públic nombrós, que algunes vegades va omplir totalment la sala, de més de vuitanta cadires (fig. 5).

Fig. 5: Aspecte de la sala en una de les conferències sobre Arqueologia Urbana.

TROBADA DE CENTRES D'ESTUDIS DE LES COMARQUES GIRONINES

Cada any té lloc aquesta trobada de centres d'estudis, organitzada per la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, la Diputació de Girona i un dels centres, que fa d'amfitrió. En l'última que hi va haver presencial s'acordà que en la següent l'amfitrió seria l'Institut d'Estudis Gironins. La pandèmia ho va impedir, i el 2020 simplement es fa fer una trobada a través de la xarxa. Finalment la XXVI trobada dels centres d'estudis auspiciada per l'Institut va tenir lloc el dissabte 20 de novembre de 2021 al Museu de la Terrissa de Quart amb una notable assistència de participants i amb el següent programa (fig. 6):

10.00 h Recepció dels participants i esmorzar.

10.30 h Parlaments de benvinguda (vam ser rebuts per l'alcalde de Quart Carles Gutiérrez Medina).

11.45 h Informació de les activitats i projectes de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana (CCEPC), de l'Institut Ramon Muntaner (IRMU) i de la Comissió de Seguiment.

12.15 h Presentació d'activitats dels centres d'estudis.

XXVI Trobada de centres d'estudis locals i comarcals de les terres de Girona

Dissabte, 20 de novembre de 2021
 Museu de la Terrisseria de Quart
 Carrer del Tren, 58. 17242 Quart (Gironès)

Centre d'estudis amfitrió: Institut d'Estudis Gironins

PROGRAMA

- 10.00 h Recollida dels participants i esmorzar.
- 10.30 h Parlament de benvenuto.
- 11.45 h Informació de les activitats i projectes de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Pala Catalana (CCEPC), de l'Institut Ramon Muntaner (IRMU) i de la Comissió de Segurament.
- 12.15 h Presentació d'activitats dels centres d'estudis.
- 13.15 h Conferència «Els ollers de Quart i la confraria de Santa Justa i Santa Rufina», a càrrec de Narcís Soler, catedràtic de la Universitat de Girona i president de l'Institut d'Estudis Gironins.
- 14.00 h Dinar al mateix museu.
- 15.30 h Visita guiada a una terrisseria de Quart.
- 17.00 h Comiat.

INSCRIPCIONS

Les inscripcions són gratuïtes. Cal formalitzar-les a través de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Pala Catalana.
 A/e: ccepc@ec.cat
 Tel: 933 248 565, ext. 131
 Tèrmin: fins al 17 de novembre

Fig. 6: Programa de la trobada de centres d'estudis de la qual l'Institut d'Estudis Gironins va ser l'amfitrió.

13.15 h Conferència *Els ollers de Quart i la confraria de Santa Justa i Santa Rufina* a càrrec de Narcís Soler, catedràtic de la Universitat de Girona i president de l'Institut d'Estudis Gironins.

14.00 h Dinar al mateix museu.

15.30 h Visita a una terrisseria de Quart.

17.00 h Comiat.

La visita va ser a la terrisseria Marcó, guiada per Jaume Marcó, a qui agraïm la gentilesa. Vam poder passejar-nos per l'enorme riquesa artística i artesanal que es conserva en aquesta històrica terrisseria.

XVI TROBADA DEL GRUP D'ESTUDIS ETNOPOÈTICS

L'Institut col·laborà, juntament amb la Universitat de Girona en aquesta trobada que, organitzada per Àngel Vergés, va tenir lloc a Girona els dies 12 i 13 de novembre de 2021.

CONVENT DE LES CAPUTXINES

L'Institut s'ha interessat davant de l'alcaldia de Girona per la sort del convent de les Caputxines de Girona, actualment dessacralitzat. L'Institut, com també els veïns del Barri Vell i altres entitats, creu que s'hauria de fer tot el possible perquè es convertís en propietat municipal i es destinés a un ús públic.

BECA LLUÍS BATLLE I PRATS

L'Institut disposa ja del resultat de la segona beca Lluís Batlle i Prats en forma d'un text original de tres-centes pàgines, resultat de les recerques del guanyador de la beca, Josep Maria Gironella, titulat *Pere Sacoma (c. 1325-1394) i els seus. El treball de la pedra a les terres gironines durant el segle XIV*. Està estudiant les possibilitats de poder-lo publicar al més aviat possible.

NORMES DE REDACCIÓ I PRESENTACIÓ D'ORIGINALS

Els Annals

L'Institut d'Estudis Gironins publica cada any un volum dels Annals, a través del qual dona a conèixer les recerques que fan els membres de l'entitat i altres estudiosos que desitgen publicar-les a la nostra revista. Hi ha Annals miscel·lanis que inclouen articles de temàtiques diferents, i d'altres que responen a actes de congressos o d'homenatges organitzats per l'Institut.

L'àmbit territorial de la recerca és la ciutat de Girona, el Gironès i les comarques gironines, però també s'admeten estudis i treballs sobre qualsevol lloc de Catalunya, així com de temes generals.

Publicar en els Annals de l'Institut d'Estudis Gironins pressuposa acceptar que els treballs seran posats a disposició del públic en general en format digital en la versió electrònica de la publicació: <http://www.raco.cat/index.php/AnnalsGironins>

Els continguts publicats a l'IEG són responsabilitat dels autors.

Tramesa i acceptació dels treballs

L'adreça dels Annals és la de l'Institut d'Estudis Gironins: Masia de la Torre, carrer Muralla, 2, 17004 Girona. Telèfon 972 22 24 23. Fax 972 20 69 89. El correu postal s'ha de dirigir a: Institut d'Estudis Gironins, apartat de correus 501, 17080 Girona.

Per enviar originals es prioritza la tramesa a través del correu electrònic de l'IEG, info@ieg.net, o dels directors de la publicació: narcis.soler@udg.edu, pepvilamedinya@hotmail.com

La data límit per presentar treballs per ser publicats als Annals és el 28 de febrer de cada any. Aniran acompanyats de les dades de l'autor (correu electrònic, adreça i telèfon) perquè el Consell de Redacció pugui contactar-hi durant el procés d'edició i enviar-li proves, separates i el volum publicat.

Els articles hauran de ser inèdits, d'un màxim de 60.000 caràcters amb espais inclosos (un màxim de 25 pàgines amb les il·lustracions). Treballs més extensos podran ser excepcionalment tinguts en compte, sempre a criteri del Consell de Redacció.

El Consell de Redacció es reserva el dret de no publicar aquells que no consideri adients. En els retornats definitivament, s'indicarà el motiu del rebuig. Els que siguin acceptables amb canvis seran retornats als autors i aquests hauran de tenir en compte les modificacions en un temps no superior als deu dies.

Només els treballs ja acceptats passaran a correcció lingüística i revisió de petits detalls. L'autor rebrà unes proves del seu treball abans de la impressió definitiva, ja sigui en paper o en format digital, que, un cop revisades, han de ser retornades en un termini de deu dies.

Els autors rebran, sense càrrec, vint separates per article publicat i un exemplar dels Annals per a cadascun d'ells. Els autors que desitgin un major nombre de separates, a càrrec seu, hauran de posar-se d'acord amb la impremta. La secretaria de l'IEG facilitarà també el fitxer en PDF de l'article publicat, que també es podrà obtenir a <https://raco.cat>.

Text i imatges

El treball es presentarà en un suport informàtic manipulable i en un dels programes habituals. Anirà precedit del títol, escrit en majúscules i minúscules, i del nom de l'autor o autors. Aquests poden afegir-hi la titulació acadèmica i el nom de la institució o institucions a les quals pertanyen, que figuraran a peu de pàgina. També hi figurarà el correu electrònic de l'autor a qui es podran dirigir els lectors interessats.

Seguirà un resum del contingut del treball en català o en l'idioma en què es presenti i un altre en anglès. Cadascun d'aquests resums serà d'un màxim de 600 caràcters, unes 6-7 línies de text.

També hi figuraran cinc paraules clau en les dues mateixes llengües dels resums.

El text es pot estructurar en capítols, apartats i subapartats, jerarquititzats de la manera següent:

Capítol: **Títol en lletra negra, minúscula i rodona**

Apartat: *Títol en minúscula i cursiva*

Subapartat: Títol en lletra minúscula i rodona.

Si s'escau es poden numerar amb xifres aràbigues separades per un punt.

Les imatges es presentaran en bona resolució, en un arxiu separat del text. No s'ha d'incloure les figures dins del text. En el treball s'indicarà el lloc on es desitja que s'ubiqui la il·lustració amb una crida a la figura (fig. ...).

Els peus que corresponguin a les figures se situaran al final del treball, i per tant si són més d'una hauran d'anar numerades.

Notes i bibliografia

Els articles per als Annals tant es poden anotar amb cites internes a la bibliografia com amb notes a peu de pàgina, segons les preferències de l'autor d'acord amb la naturalesa del treball.

a) En el cas de cites dins del text, només excepcionalment hi pot haver cites a peu de pàgina. Les crides a la bibliografia es faran en majúscules i minúscules i seguiran els models següents:

Treball d'un autor: (Albertí 1992)
 Dos autors: (Albertí & Vivern 1984)
 Tres o més autors: (Albertí *et al.* 1990)

En cas d'una referència concreta es pot esmentar la pàgina o pàgines de la manera següent: (Nolla & Casas, 1984, p. 125), (Nolla & Casas, 2008, p. 12-14).

Els diferents articles publicats per un mateix autor durant un mateix any es diferenciaran amb una lletra minúscula: (Nolla 1993a); (Nolla, 1993b, p. 30).

En la bibliografia final hi figuraran tots els autors citats i només aquests. Anirà ordenada alfabèticament per autors, i aquí es procurarà posar el nom de tots. Si n'hi ha molts es posarà el primer seguit de *et alii*. S'ordenaran alfabèticament per cognoms, i a tal efecte el nom de fonts de l'autor o del primer dels autors es posarà darrere del cognom o cognoms. Es procurarà respectar el nombre de cognoms i la forma del nom de fonts que figuri en el treball citat.

NOLLA, Josep M.; CASAS i GENOVER, Josep (1984). *Carta arqueològica de les comarques de Girona. El poblament d'època romana al nord-est de Catalunya*. Girona: Centre d'Investigacions Arqueològiques.

FABRE, Georges; MAYER, Marc; RODÀ, Isabel (1991). *Inscriptions romaines de Catalogne. III. Gérone*. Centre Pierre Paris, Universitat Autònoma de Barcelona i Institut d'Estudis Catalans. París: Bocard.

CARBONELL i MANILS, Joan (1991). "Entorn a un poema catul·lià d'Antonio Agustín". *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*, XXXI, p. 141-153.

TELESE i COMPTE, Albert. "Apunts sobre una rajola". *Butlletí Informatiu de Ceràmica*. Barcelona, p. 28-29.

VERGÉS, Josep M., OLLÉ, Andreu (2014). "La Cansaladeta". Dins Robert Sala, Eudald Carbonell, José María Bermúdez de Castro, Juan Luis Arsuaga (coord.). *Los cazadores recolectores del Pleistoceno y del Holoceno en Iberia y el estrecho de Gibraltar. Estado actual del conocimiento del registro arqueológico*. Burgos: Universidad de Burgos; Fundación Atapuerca, p. 232-236.

b) En el cas del sistema de cites amb notes a peu de pàgina les cites bibliogràfiques que figurin en les notes es faran segons aquest model:

Si es tracta d'un llibre:

PLADEVALL, Antoni. *Guillem de Mont-rodon, Mestre del Temple i tutor de Jaume I*. Barcelona: Editorial Base, 1976.

SOBREQUÉS, Santiago. *Els barons de Catalunya*. Barcelona: Vicens-Vives, 1957, p. 30.

En el cas d'un article d'una revista o d'un capítol dins d'un llibre:

CASAS, Josep; MERINO, Jordi; SOLER, Victòria. "Noves observacions sobre la ceràmica d'època romana de la vila de Tolegassos (Viladamat, Alt Empordà)". *Cypsela*, X. Girona, 1993, p. 133-142.

BATLLE i PRATS, Lluís. "Visites reials". *Revista de Girona*, 243, 1968, p. 17-23.

MALLORQUÍ GARCIA, Elvis. "Ballestes en mans de pagesos. La participació a l'exèrcit de la població rural del bisbat de Girona, 1200-1350". Dins: Neus Puig i Amat, Montse Viader i Crous (ed.). *La vida quotidiana a l'edat mitjana. Actes del IV Seminari d'Estudis Medievals d'Hostalric* (20-21 de novembre de 2014). Hostalric: Ajuntament d'Hostalric, 2015, p. 183-198.

Si en una nova nota a peu de pàgina cal tornar a citar una publicació ja esmentada en una nota anterior no repetirem, completes, les referències:

CASAS *et al.*, "Noves observacions...", *op. cit.*, p. 137-138.

En cas de consulta electrònica, per a articles virtuals no publicats en paper, es farà constar el lloc web corresponent i la data de consulta: <<http://www.iec.cat>> [Consulta: 24, agost, 2014].

En el cas de l'opció B, no es repetirà la bibliografia al final de l'article.

PUBLICACIONS
DE
L'INSTITUT D'ESTUDIS GIRONINS

ANNALS DE L'IEG

Volum	I.	1946.	(exhaurit)	Volum	XXXII.	1992-1993.
"	II.	1947.	"	"	XXXIII.	1994.
"	III.	1948.	"	"	XXXIV.	1994.
"	IV.	1949.	"	"	XXXV.	1995.
"	V.	1950.	"	"	XXXVI.	1996-1997.
"	VI.	1951.	"	"	XXXVII.	1996-1997.
"	VII.	1952.	"	"	XXXVIII.	1996-1997.
"	VIII.	1953.	"	"	XXXIX.	1998.
"	IX.	1954.	"	"	XL.	1999.
"	X.	1955.	"	"	XLI.	2000.
"	XI.	1956-1957.	"	"	XLII.	2001.
"	XII.	1958.	"	"	XLIII.	2002.
"	XIII.	1959.		"	XLIV.	2003.
"	XIV.	1960.		"	XLV.	2004.
"	XV.	1961-1962.		"	XLVI.	2005.
"	XVI.	1963.		"	XLVII.	2006.
"	XVII.	1964-1965.		"	XLVIII.	2007.
"	XVIII.	1966-1967.		"	XLIX.	2008.
"	XIX.	1968-1969.		"	L.	2009.
"	XX.	1970-1971.	(exhaurit)	"	LI.	2010.
"	XXI.	1972-1973.		"	LII.	2011.
"	XXII.	1974-1975.		"	LIII.	2012.
"	XXIII.	1976-1977.		"	LIV.	2013.
"	XXIV.	1978.		"	LV.	2014.
"	XXV-I.	1979-1980.		"	LVI.	2015.
"	XXV-II.	1981.		"	LVII.	2016.
"	XXVI.	1982-1983.		"	LVIII.	2017.
"	XXVII.	1984.		"	LIX.	2018.
"	XXVIII.	1985-1986.		"	LX.	2019.
"	XXIX.	1987.		"	LXI.	2020.
"	XXX.	1988-1989.		"	LXII.	2021.
"	XXXI.	1990-1991.				

SÈRIE MONOGRÀFICA

DR. LUIS BATLLE Y PRATS

La Biblioteca de la Catedral de Gerona desde su origen hasta la imprenta, XII + 136 pàgs. + 12 làms., Girona, 1947 (exhaurit).

FR. MANUEL CÚNDARO, O.F.M.

Historia político-crítico militar de la Plaza de Gerona en los sitios de 1808 y 1809. Introducción, transcripción e índices pel Dr. Lluís Batlle i Prats, XXV + 648 pàgs. + 2 làms., Girona, 1953 (exhaurit).

DR. JAUME ROURA ROCA. PBRO.

Posición doctrinal del Fr. Nicolás Eymerich, O.P., en la polémica luliana, XII + 116 pàgs., Girona, 1959 (exhaurit).

JOAN BUSQUETS I DALMAU I JOAQUIM NADAL I FARRERAS

Les possibilitats de la demografia històrica de les comarques gironines: Inventari dels arxius parroquials de la diòcesi, XII + 144 pàgs., Girona, 1975
1.000 ptes.

MARIA DOLORS FULCARÀ I TORROELLA

Girona i el Modernisme. Contribució a la història dels ambients político-culturals del començament de segle, XII + 216 pàgs., Girona, 1976.

MARIA DE BOLÓS I CAPDEVILA

La comarca de Olot. Estudio de geografía regional, 602 pàgs., Barcelona, 1977 (exhaurit).

RAMON ALBERCH I FUGUERAS

Els orígens de la Girona Contemporània. La crisi de començaments del segle XIX, XV + 178 pàgs., Girona, 1978 (exhaurit).

LLUÍS BATLLE I PRATS

La cultura a Girona de l'Edat Mitjana al Renaixement, XV + 337 pàgs., + 17 làms., Girona, 1979.

RAMON ALBERCH I FUGUERAS I JOAQUIM NADAL I FARRERAS

Bibliografia històrica de les comarques gironines. I. Ciutat de Girona, XII + 270 pàgs., Girona, 1982.

PERE FREIXAS I CAMPS

L'art Gòtic a Girona. Segles XIII-XIV, 400 pàgs., Girona, 1983 (exhaurit).

JOSEP MA. MARQUÈS I PLANAGUMÀ

Els pergamins de la Mitra (891-1687). Arxiu Diocesà de Girona, 192 pàgs., Girona, 1984.

RAMON ALBERCH I FUGUERAS I NARCÍS CASTELLS I CALZADA

La població de Girona (segles XIV-XX), II + 184 pàgs., Girona, 1985

JOAN BOADAS I RASET

Girona després de la Guerra de Successió, Riquesa urbana i estructura social al primer quart del segle XVIII, 262 pàgs., Girona, 1986.

LLUÍS COSTA I FERNÁNDEZ

Historia de la premsa a la Ciutat de Girona (1787-1939), 268 pàgs., Girona, 1987.

NARCÍS XIFRE I RIERA, PVRE.

Girona 1916. Història d'una frustació política, 224 pàgs., Girona, 1987.

ENRIC MIRAMBELL I BELLOC

Història de la Impremta a la ciutat de Girona, 237 pàgs., Girona, 1988.

TOMÀS CARRERAS I ARTAU

La meva Girona. Memòries, 210 pàgs., Girona, 2001.

GEMMA DOMÈNECH I CASADEVALL

Els oficis de la construcció a Girona. 1419-1833. Ofici i confraria. Mestres de cases, picapedrers, fusters i escultors a Girona, 428 pàgs., Girona, 2001.

JOAQUIM NADAL I FARRERAS

Emilio Grahit y Papell. Memorias de un ex-alcalde gerundense, 216 pàgs., Girona, 2003.

NARCÍS M. AMICH I RAURICH

Les terres del nord-est de Catalunya a les fonts escrites d'època tardoantiga (segles IV-VII), 320 pàgs., Girona, 2006.

FRANCESCA VILA I ALSINA

El bisbe de Girona Pere Roger: segle X-1051: mil·lenari de l'inici del seu episcopat 1010-2010., 194 pàgs. Girona 2010.

LLUÍS BUSQUETS I DALMAU

Jaume Busquets i Mollera (Girona, 1903-1968) Artista i pedagog dels bells oficis, 134 pàgs., Girona 2012.

ESTER ARCHÉ I SALELLAS

L'arqueòleg Pere de Palol Salellas i el poble d'Agullana, 77 pàgs., Girona 2017.

Preu de venda: Socis: 15 € No socis: 21 €

COL·LECCIÓ PATRIMONI CULTURAL

Edició conjunta de l'Ajuntament de Girona i de l'Institut d'Estudis Gironins

1. NARCÍS AMICH I RAURICH,

Els sarcòfags romans i paleocristians de Sant Feliu de Girona. Girona, 2000.

2. JAUME FÀBREGA,

La cuina medieval. A taula amb Francesc Eiximenis. Girona, 2000.

3. PEP VILA,

La Setmana Santa a Girona. Girona, 2000.

4. DAVID IGLESIAS I FRANCH,
La muralla de Girona. Dels orígens a l'enderrocament. Girona, 2003.
5. LLUÍS COSTA,
Els mitjans de comunicació a Girona (1787-2003). Girona, 2003.
6. ANNA RIBAS,
Les inundacions a Girona, 2006.
7. ENRIC MIRAMBELL I BELLOC
Els impressors gironins del Renaixement a la Renaixença. Girona, 2007.
8. ÀNGEL RODRÍGUEZ VILAGRAN
La comunicació catòlica a la diòcesi de Girona. Girona, 2011, 143 pàgs.